

Załącznik nr 3
do Uchwały Nr
Rady Powiatu Częstochowskiego
z dnia

**Objaśnienia przyjętych wartości w Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu
Częstochowskiego na lata 2020 – 2027**

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych została sporządzona Wieloletnia Prognoza Finansowa Powiatu Częstochowskiego, obejmująca lata 2020 – 2027, co wynika z prognozy długu stanowiącej integralną część wieloletniej prognozy finansowej. Prognoza została opracowana do 2027 roku, w którym to zostaną spłacone ostatnie zobowiązania zaciągnięte przez Powiat Częstochowski.

W związku ze zmianą ustawy o finansach publicznych zmianie ulega sposób wyliczenia indywidualnego wskaźnika zadłużenia w latach 2020-2025 i od 2026 roku, którego spełnienie jest konieczne do uchwalenia przez organ stanowiący budżetu powiatu.

Nowa relacja stanowi, iż w latach 2020-2025 spłata rat i odsetek w stosunku do dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące danego roku musi być mniejsza bądź równa wskaźnikowi obliczonemu na podstawie średniej z trzech poprzednich lat, a wyliczonemu przy uwzględnieniu różnicy dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku i wydatków bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące z tytułu spłaty rat zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art.72 ust.1 pkt 2 (zaciągniętych po 1 stycznia 2019r.) oraz o wydatki bieżące na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 do dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące.

Natomiast od 2026 roku wymagane jest spełnienie relacji stanowiącej, iż spłata rat i odsetek w stosunku do dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące danego roku musi być mniejsza bądź równa wskaźnikowi obliczonemu na podstawie średniej z siedmiu poprzednich lat, a wyliczonemu przy uwzględnieniu różnicy dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i wydatków bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące z tytułu spłaty rat zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art.72 ust.1 pkt 2 (zaciągniętych po 1 stycznia 2019r.), wydatki bieżące na obsługę długu oraz o wydatki bieżące na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 do dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące.

Obliczona w ten sposób relacja pozwala stwierdzić, że dla Powiatu Częstochowskiego wskaźnik ten w każdym roku prognozy zostaje spełniony i kształtuje się na bezpiecznym poziomie. Wyliczony wskaźnik spłaty zobowiązań w poszczególnych latach przedstawia tabela dotycząca Wieloletniej Prognozy Finansowej w kolumnach 8.1 – 8.4.1.

Dane ujęte do wyliczenia wskaźnika dotyczące wykonania lat 2017 – 2018 oraz plan wg stanu na dzień 30 września 2019 roku są zgodne z danymi wynikającymi ze sprawozdań budżetowych i planu budżetu za III kwartały bieżącego roku.

W zakresie planu na 2020 rok wartości ujęte w prognozie są zgodne z projektem uchwały budżetowej na 2020 rok i zostały opisane w materiałach informacyjnych do tej uchwały.

W 2020 roku wydatki bieżące w kwocie 88 549 182 zł zostaną w całości sfinansowane dochodami bieżącymi w wysokości 98 860 922 zł. Planowana nadwyżka operacyjna wyniesie 10 311 740 zł. Wydatki majątkowe na 2020 rok zamkną się kwotą 34 027 220 zł i zostaną pokryte dochodami majątkowymi w wysokości 25 169 044 oraz nadwyżką operacyjną. Budżet na 2020 rok zamknie się planowaną nadwyżką w kwocie 1 453 564 zł. Spłata rat kapitałowych w 2020 roku od kredytów, pożyczek zaciągniętych do 2019 roku wyniesie 6 664 044 zł (z czego 2 368 572 zł to kwota spłaty kredytu na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej). Przyjęte w budżecie na 2020 rok przychody w wysokości 5 210 480 zł pochodzą z planowanego do zaciągnięcia kredytu bankowego w wysokości 5 000 000 zł oraz pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w kwocie 210 480 zł. Planowane przychody z tytułu kredytu i pożyczki oraz nadwyżki budżetu zostaną przeznaczone na spłatę rat kapitałowych od kredytów, pożyczek i obligacji komunalnych.

W kolejnych latach 2021 – 2027 wydatki bieżące finansowane będą w całości dochodami bieżącymi. Budżety w tych latach zamkną się nadwyżką, która przeznaczona zostanie na spłatę rat kapitałowych od kredytów, pożyczek i obligacji komunalnych.

Poszczególne wielkości ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej w latach 2020 – 2027 przedstawiają się następująco:

1) Dochody ogółem

Plan dochodów na 2020 rok wynoszący 124 029 966 zł w stosunku do III kwartału 2019 roku wzrasta o kwotę 8 702 981,34 zł, co wynika w głównym stopniu ze zwiększenia środków pozyskanych z Funduszu Dróg Samorządowych przeznaczonych na kontynuację rozpoczętych w 2019 roku inwestycji drogowych.

Dochody bieżące w 2020 roku w stosunku do III kwartału 2019 roku rosną o 3 718 491,34 zł z uwagi na wzrost dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, który zaplanowano zgodnie z kalkulacją Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju. Wzrost dochodów bieżących spowodowany jest także przyznaniem zgodnie z decyzją Wojewody Śląskiego większych środków na zadania scaleniowe niż w 2019 roku. Dochody majątkowe w 2020 roku zaplanowano w wysokości 25 169 044 zł, które rosną o kwotę

4 984 490 zł w stosunku do planu III kwartału 2019 roku i wynikają głównie z planowanego dofinansowania z Funduszu Dróg Samorządowych i gmin powiatu na realizację inwestycji drogowych, wpływu refundacji środków unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego poniesionych na wydatki inwestycyjne w 2019 roku oraz przyznania przez Wojewodę Śląskiego dotacji w ramach PROW na prace scaleniowe inwestycyjne.

W latach 2021 – 2023 dochody kształtują się na zróżnicowanym poziomie z uwagi na pozyskane środki zewnętrzne na prace scaleniowe, których finansowanie przypada w tym okresie. Umowy na dofinansowanie tychże prac zostały podpisane z Urzędem Marszałkowskim w 2017 i 2019 roku. W roku 2023 plan dochodów spada z uwagi na planowane zakończenie prac scaleniowych i kształtuje się na poziomie 111 720 000 zł. W kolejnych latach prognozy plan dochodów ogółem nieznacznie rośnie w granicach niespełna 1%.

Poziom dochodów bieżących od roku 2021 do końca prognozy oszacowano ostrożnie z planowanym niewielkim wzrostem subwencji z budżetu państwa, udziału we wpływach z podatku od osób fizycznych oraz dochodów własnych powiatu. W latach 2021-2022 dochody bieżące zaplanowano na wyższym poziomie w porównaniu z 2020 rokiem z uwagi na przypadające w tym okresie prace geodezyjno-projektowe dotyczące scaleń gruntów, które zgodnie z harmonogramem mają stanowić w 2021 roku kwotę 5 810 158 zł, a w 2022 roku 1 943 951 zł.

W latach 2021 – 2027 wysokość dochodów majątkowych zaplanowano ostrożnie z zachowaniem zasad realności przede wszystkim na realizację inwestycji drogowych. Zróżnicowany poziom dochodów majątkowych w latach 2021 – 2023 wynika z przyjętego harmonogramu prac inwestycyjnych w ramach scaleń gruntów oraz realizacji zadań drogowych dofinansowanych w ramach Funduszu Dróg Samorządowych (umowy z Wojewodą Śląskim na realizację trzech zadań drogowych podpisano w 2019 roku). W 2022 roku dochody majątkowe osiągną najwyższy poziom wynoszący 35 000 000 zł (w tym środki zewnętrzne na realizację prac scaleniowych stanowią kwotę 21 562 622 zł). Począwszy od 2022 roku do końca okresu prognozy nie planuje się finansowania inwestycji ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego z uwagi na brak wytycznych i przepisów dotyczących możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych w ramach nowej perspektywy finansowej na lata 2021-2027. W latach objętych prognozą nie planuje się także dochodów z tytułu sprzedaży majątku.

2) Wydatki ogółem

Plan wydatków w latach 2021 – 2027 dostosowano do poziomu planowanych dochodów. W latach objętych prognozą założono wzrost wydatków bieżących w granicy 1 – 1,5% zgodnie z założeniami i wskaźnikami makroekonomicznymi Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju. Plan wydatków bieżących w poszczególnych latach zabezpieczy funkcjonowanie jednostek powiatowych oraz potrzeby związane z działalnością powiatu.

Zróznicowany poziom wydatków zarówno bieżących jak i majątkowych w latach 2020 - 2023 wynika głównie z przyjętego harmonogramu prac scaleniowych ujętych w wykazie przedsięwzięć.

Wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane – zaplanowane są w 2020 roku w kwocie 51 027 385 zł, w kolejnych latach planuje się wzrost tej grupy wydatków o około 1%.

Wydatki bieżące na obsługę długu, które w 2020 roku wyniosą 1 400 000 zł, natomiast w latach 2021 – 2024 kształtują się na poziomie 1 300 000 zł – 1 100 000 zł i będą sukcesywnie obniżać się do roku 2027, w którym to nastąpi całkowita spłata zadłużenia powiatu. W wydatkach na obsługę długu uwzględniono odsetki od planowanego w 2020 roku do zaciągnięcia kredytu bankowego i pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

W zestawieniu wydatków na obsługę długu nie występują odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o których mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Wydatki majątkowe zostały skalkulowane w oparciu o kontynuowane i planowane przedsięwzięcia inwestycyjne. Natomiast w latach 2023 – 2027 obniżono poziom wydatków majątkowych do kwoty ok. 16 mln. zł rocznie głównie na realizację inwestycji drogowych.

Wydatki majątkowe o charakterze dotacyjnym na inwestycje i zakupy inwestycyjne w latach objętych prognozą nie planuje się wydatków w tym zakresie.

- 3) **Wynik budżetu** – w latach 2020 – 2027 planowana jest nadwyżka budżetowa, którą prognozuje się przeznaczyć na spłatę zaciągniętych kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji.
- 4) **Przychody** – planowane są w 2020 roku w kwocie 5 210 480 zł, a ich źródłem będzie kredyt bankowy w wysokości 5 000 000 zł oraz pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w wysokości 210 480 zł. W latach 2021 – 2027 nie planuje się przychodów.
- 5) **Rozchody** – w 2020 roku zaplanowano w kwocie 6 664 044 zł na spłatę rat od kredytów, pożyczek i obligacji komunalnych zaciągniętych w latach poprzednich, w tym spłata raty od zaciągniętego w 2019 roku kredytu bankowego na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej wynosi 2 368 572 zł. Od roku 2021 spłaty rat kapitałowych oscylują na poziomie powyżej 4 000 000 zł. W planowanych rozchodach uwzględniono kredyt bankowy planowany do zaciągnięcia w 2020 roku którego spłata nastąpi w latach 2024 – 2027 oraz planowaną do zaciągnięcia w

2020 roku pożyczkę z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, której spłata dokona się w latach 2021 – 2024.

W spłatach rat kapitałowych kredytów, pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych w kolumnie 5.1.1. i 5.1.1.1 dotyczących przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy o finansach publicznych uwzględniono kwotę 2 368 572 zł. Kwota ta stanowi spłatę kredytu bankowego zaciągniętego w 2019 roku w związku z umową zawartą na realizację programu, projektu finansowanego z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 (tzw. środki z budżetu Unii Europejskiej). Kwoty tej nie wlicza się do wyliczenia indywidualnego wskaźnika zadłużenia.

- 6) **Kwota długu** – w poszczególnych latach jest pochodną kwoty zaciągniętych w latach ubiegłych zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek, wyemitowanych obligacji komunalnych oraz innego tytułu dłużnego (leasingu operacyjnego) wykazywana na koniec każdego roku ujętego w WPF. Planowana kwota długu w przyszłych latach ulegać będzie zmniejszeniu w związku z niezaciąganiem od 2021 roku nowych tytułów dłużnych. Całkowita spłata zobowiązań nastąpić ma w 2027 roku.

W ogólnej kwocie długu zawiera się kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków i wynosi w roku 2020 – 343 763 zł, a w 2021 – 203 977 zł. Wartości te dotyczą zadłużenia z tytułu leasingu operacyjnego na zakup zamiatarek do obsługi dróg wojewódzkich i powiatowych.

- 7) **Dochody bieżące na programy finansowane z udziałem środków Unii Europejskiej** – wyniosą w 2020 roku 5 188 427 zł (w tym środki Unii Europejskiej to kwota 3 700 579 zł) i są zgodne z danymi wynikającymi z projektu budżetu. Zróżnicowany poziom tej grupy dochodów wynika z planowanej do otrzymania w 2020 roku refundacji środków unijnych w wysokości 399 626 zł oraz z zaplanowanego do 2023 roku harmonogramu prac scaleniowych.

- 8) **Dochody majątkowe na programy finansowane z udziałem środków Unii Europejskiej** – dochody te zgodnie z projektem budżetu na 2020 rok wyniosą 6 676 047 zł (w tym środki Unii Europejskiej to kwota 5 066 403 zł). W 2020 roku w ogólnej kwocie tychże dochodów uwzględniona jest kwota 1 968 946 zł, która dotyczy refundacji środków unijnych. Wyższy poziom dochodów na programy finansowane z udziałem środków unijnych wynoszący 21 562 622 zł planuje się na 2022 rok, w którym to roku przewidziane jest zakończenie prac scaleniowych inwestycyjnych.

- 9) **Wydatki bieżące na projekty realizowane z udziałem środków Unii Europejskiej** – wyniosą w 2020 roku 4 878 334 zł i są to wydatki na prace scaleniowe, programy poprawiające jakość kształcenia zawodowego w szkołach powiatu oraz planowany do realizacji projekt dotyczący poprawy ergonomii pracy w starostwie. W kolejnych latach poziom tych wydatków ma

odzwierciedlenie w poziomie dochodów z udziałem środków Unii Europejskiej i dotyczy prac scaleniowych na terenie czterech gmin powiatu.

10) Wydatki majątkowe na projekty realizowane z udziałem środków Unii Europejskiej - w

2020 roku kształtują się na poziomie 5 577 222 zł, w ramach których zaplanowano inwestycję drogową w gminie Poczesna oraz prace scaleniowe na terenie trzech gmin powiatu. W kolejnych latach wysokość tych wydatków dostosowano do planowanego poziomu pozyskania środków zewnętrznych w zakresie scalania gruntów, których największa kumulacja w wysokości 21 562 622 zł przypada na rok 2022.

11) Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 ustawy (dotyczące przedsięwzięć)

– zgodne są z kwotami ujętymi w załączniku nr 2 dotyczącym wykazu przedsięwzięć do Wieloletniej Prognozy Finansowej. Planowana kwota na 2020 rok wynosi 32 570 450 zł, z czego 5 306 450 zł to wydatki bieżące, natomiast wydatki majątkowe stanowią kwotę 27 264 000 zł. Ustalone wydatki objęte limitem na lata 2020 – 2023 wynikają przede wszystkim z realizacji zadań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego oraz zadań inwestycyjnych drogowych finansowanych w ramach Funduszu Dróg Samorządowych.

12) Splaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych, wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych – w roku 2020 splaty rat w

kwocie 6 664 044 zł wynikają z zobowiązań już zaciągniętych, natomiast od 2021 roku w spłatach rat nie są uwzględnione raty od planowanego do zaciągnięcia w 2020 roku kredytu bankowego oraz pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

13) Wydatki zmniejszające dług – w latach 2020-2022 ujęto splaty zobowiązań zaciągniętych po

dniu 1 stycznia 2019 roku zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyty i pożyczki, inne niż kredyty i pożyczki tj. leasingu operacyjnego na zakup zmiatarek do obsługi dróg wojewódzkich i powiatowych. W 2022 planowany jest wykup przedmiotów z leasingu w formie wydatku majątkowego.